

La font de la Moreria

B. Barberà

La Moreria

Des del Tossal, a la dreta del riu, un cop ja s'ha ajuntat amb el que ve de la Vilanova, es veu un cingle de considerable alçària. Foradat per nombroses coves, sembla un bocí de formatge. Més bé podríem dir-ne balmes perquè no tenen ni molta grandària ni profunditat, tret de la cova la Campana. Aquest paratge esquerp, virescent, ombrívol i esquitxat, adés de verdes taques de molsa, adés de tofuts folres d'heura és la Moreria. És un espai emblemàtic, no es pot concebre les Coves sense la Moreria.

Però, què us pot contar un masover de la Moreria? Tothom la coneix millor que jo. De vegades li han fet un cant ("Record a la Moreria" de Victor B, Tossal Gros nº 60). També han parlat de les seues pintures ("Una pintura rupestre a la Moreria" de Pasqual Boira, Tossal Gros nº 48). Tal vegada, però, qui l'ha escorcollada més a fons ha estat Josep Lluís Viciano, ("Unes notes sobre la Moreria", Tossal Gros nº 61).

És una cinglera de paret molt llisa i difícil d'escalar, tot i que la part de dalt és prou plana, coberta d'argelagues, romaní, espígol, farigola, cipell i herba mengívola en els rodals que no són dominats per la coscolla i l'argelaga. Al voltant d'aquesta inaccessibilitat, i atès que moltes aus s'hi fan el niu a l'aixopluc de les balmes i dins dels nombrosos amagatalls que presenten, fins i tot, han sorgit llegendes, o tal vegada són succeïts vertaders que han anat escampant-se des de sempre. Heus tot seguit la que va arribar-me quan encara era un infant:

Dos joves covarxins que eren germans van descobrir un niu d'òlibes en una cova que era al bell mig del penya-segat. Hi arribaren al cim proveïts d'una bona corda amb el desig de talar-lo. Un d'ells des del cim va pouar l'altre i així va atènyer el forat on eren els novells.

-Quantes n'hi ha, d'òlibes?, preguntà el qui va restar dalt.

-Tres, respongué el que era a baix.

-Doncs, dues per a mi i una per a tu.

No cal dir que el de baix no li va parèixer bé la partició, puix era ell qui més arriscava en aquesta aventura d'aconseguir els ocells.

-No estic conforme; a l'inrevés, dues per a mi i una per a tu.

I així barallant-se i discutint la forma de repartir-se el guany el qui era dalt, empipat, va recollir la corda.

Una persona major que passava per allí, en sentir la cridòria i l'esvalot de l'esverat jove que s'havia quedat aïllat a la cova, es va arrimar al germà que estava en possessió de la corda i li va fer comprendre que la seua postura no era justa. Fent de jutge va sentenciar, que de tres òlibes, dues serien per aquell que exposant la vida s'havia penjat a la corda i només una en rebria el qui l'havia pouat.

A més a més, la Moreria ha estat testimoni mut dels esdeveniments de tota mena ocorreguts al si de la societat covarxina:

La Font